

PLES

Izvannastavna aktivnost
listopad 2020.

- ▶ **Ples** je umjetnost harmonična pokreta tijela u ritmičkom slijedu; oblik neverbalnog izražavanja i komunikacije.
- ▶ Najstarija svjedočanstva o plesu nalaze se na paleolitičkim špiljskim crtežima. Najraniji oblici plesa često su bili magijskoga značaja; u plesnim ritualima plesač je molio bogove da mu podare kišu, bogatiji urod, povećanje plemena i dr.
- ▶ Profesionalni ples razvio se u Rimu, gdje se pantomimom željelo nešto priopćiti, pokazati, objasniti ili objaviti. Rimljani su se plesom najčešće koristili u odgoju djece iz povlaštenih staleža.
- ▶ Temelj društvenih plesova stvoren je u XIV. st., osobito na talijanskim i francuskim dvorovima. Ples je poprimio oblik kruženja i plesanja u paru. Renesansom plesa može se nazvati XVI. st., kada su se plesovi udruživali u parove pa je nakon polagana plesa redovito slijedio brzi ples.
- ▶ U Parizu je 1662. bila osnovana Académie Royale de la danse, iz koje je potekao niz plesnih teoretičara koji su se bavili plesnom tehnikom, notacijom plesnih koraka i koreografijom. Ples je našao novu snažnu afirmaciju kao oblik scenske umjetnosti u dvorskom baletu i plesnim točkama francuske opere.
- ▶ U XIX. st. plesali su se vedri parovni plesovi pristupačni širim građanskim slojevima poput *polke*, *mazurke*, *galopa*, *quadrille* (četvorke).
- ▶ U XX. st. izvor novih društvenih plesova bile su Sjeverna i Južna Amerika, a među prvima je u Europu stigao *tango*.

- ▶ Na prijelazu iz XIX. u XX. st. pojavio se, kao odgovor klasičnomu baletu, **moderni ples** koji dopušta slobodnije pokrete i više osobnog izraza. Razvio se kao pobuna, kao umjetnost revolucionarna i nemirna duha, a odlikuju ga česte promjene u stilu koje donosi gotovo svaki novi naraštaj. Moderni ples u svojem se izričaju bavi sadašnjošću u sociološkom, kulturološkom i političkom smislu te prije svega ljudskim emocijama.
- ▶ Međunarodni odbor za ples ustanovio je 1982. Međunarodni dan plesa (29. travnja) sa svrhom promicanja plesne umjetnosti, koji se od 1999. obilježava i u Hrvatskoj.
- ▶ Ples je ritmično pokretanje tijela prema ritmu glazbe (rjeđe bez glazbe), pojedinačno, u parovima ili u skupinama.
- ▶ Razlikujemo sljedeće **plesne forme**: Balet, Jazz dance, Suvremeni ples, Društveni plesovi, Step, Folklor, Street Dance, Športski ples.
- ▶ **Moderni, društveni i športski plesovi**: u dugoj tradiciji plesova neki se folklorni plesovi (iz različitih razloga) prenose iz naroda u "više slojeve društva", postaju opće prihvaćeni i izdvajaju se u novu kategoriju pod nazivom "društveni plesovi".
- ▶ U početku u tu kategoriju spadaju razni dvorski plesovi, a tek preseljenjem valcera iz folkloru među plemstvo (što je zbog međusobne bliskosti plesača i plesačice bio svojevrsan skandal) započinje era modernih društvenih plesova.
- ▶ Moderni društveni plesovi su uz rijetke izuzetke (plesove u paru) bazirani na popularnoj glazbi.

- ▶ Danas društvene plesove možemo podijeliti na više načina. Podjela prema kategorijama natjecanja je vrlo česta, ali je i među najmanje točnima; neki su plesovi "zalutali" u "pogrešne" kategorije (npr. u natjecateljske "latino-američke" plesove se svrstava jive, koji nije latino, te paso doble, koji nije američki ples (španjolski)); u nekim natjecateljskim sustavima se nerijetko neki plesovi dodaju, ili izbacuju, već prema interesu natjecatelja i publike (show-dance natjecanja).
- ▶ Možda bi najbolja podjela društvenih plesova mogla biti ona prema njihovom zemljopisnom, vremenskom i kulturuloškom podrijetlu:
- ▶ **Klasični (europski) društveni plesovi:** Valceri (Bečki valcer, Engleski valcer, Boston-vals, Country-vals); grupa foxtrot-plesova (Quickstep, Slowfox); klasični tango; One-step, Two-step i slični stari plesovi; Blues itd.
- ▶ **Boogie (ili swing) plesovi:** Lindy-hop; Stomp (ili Stump); Jitterbug; Boogie-woogie; Swing-step; Shag; West-Coast swing; East-Coast swing; Jive; Rock'n'Roll (u raznim varijantama, od "salonskog" do akrobatskog); Hustle; Disco fox itd.
- ▶ **Latino-američki plesovi:** Bolero (i izvedenica sportska rumba); Cha-cha-cha; Mambo; Salsa; Cuban rumba; Merengue; Bachata; Pachanga; Cumbia; Samba; Paso doble itd.
- ▶ **Standardni plesovi:** Engleski valcer; Tango; Bečki valcer; Fokstrot; Slowfox; Quickstep; Argentinski tango.

- ▶ **Tradicionalni plesovi**: Polka (kao društveni ples); Western Polka (ili Country-Polka); Meksički valcer; Balun itd.
- ▶ **Pomodni** (koji je neko vrijeme u modi) **plesovi**: Charleston; Shimi; Twist; Boogaloo; Calypso; Bossa-nova; Lambada; Reggaeton; Bollywood dance itd.
- ▶ **Street Dance**: Locking; Popping; Breakdance; Hip Hop; Mtv Jazz; House; Krump itd.
- ▶ Ovaj popis ni u kojem slučaju ne može biti konačan, obzirom da je plesova bezbroj: neki isti plesovi nose i više imena (npr. neki od božice plesova), ponekad i različiti plesovi nose isto ime (npr. hustle), neki plesovi jednostavno i nemaju imena (npr. ples u paru Fred Astairea), neki su na granici društvenog plesa i folklora (npr. cuban-rumba), iz nekih stilova pojedinih plesova se izrodi novi ples (opet boogie), kod nekih se zapravo radi o mješavini raznih plesova (salsa), neki u drugim dijelovima svijeta dobiju sasvim novi karakter (brazilski tango).
- ▶ Ukratko, ples je živa materija, koja se razvija zajedno s ljudima koji se njome bave i samim tim će popis i kategorizacija svih plesova uvijek biti nedovršeni.

Ne zaboravite pogledati i plesati uz Pinkfong video:
<https://www.youtube.com/watch?v=Lj0B6HQ8jE8>